

Наталія Корчан,
викладач
Української медичної стоматологічної академії
Ірина Звягольська,
вчитель біології, екології
комунального закладу «Полтавська гімназія №6
Полтавської міської ради
Полтавської області»

ВИХОВНА РОБОТА ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА НАВЧАЛЬНО-ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Важливою передумовою у формуванні розвитку освіти в межах міжнародних вимог є підвищення рівня не тільки професійних знань, але й загальної культури. Тому основним завданням освітян будь-якого закладу є виховання професіоналів. Беззаперечно, справжній фахівець – це не тільки спеціаліст, який володіє всіма практичними навичками, а й людина, яка досягла високого духовного і морального удосконалення і є активним гуманістом.

На виховання покладається місія розвитку країни через людину, здатну до духовноморального культурного відродження, творчої самореалізації та інноваційного перетворення всіх сторін власного життя і життєдіяльності українського суспільства. У зв'язку з цим, особливого значення набуває висвітлення історико-педагогічного досвіду виховання особистості у вітчизняній теорії і практиці ХХ століття, процесу становлення і розвитку парадигм і концепцій виховання з метою виявлення світоглядних положень і установок, на основі яких не тільки пояснюються і оцінюються педагогічні реалії минулого, але й встановлюється їх продуктивний зміст, визначається прогностичний потенціал [3].

Ще у другій половині ХІХ століття у світовій цивілізації виникли декілька підходів щодо розуміння виховного процесу, а також втілення цих ідей у практику навіть у сучасному навчально-виховному процесі. Серед встановлених підходів досить чітко виділяються: біологічний, психологічний, соціокультурний.

Основоположниками біологізаторського підходу до виникнення виховання є англійський філософ-соціолог Г. Спенсер і французький етнограф Ш. Летурно. Вони доводили, що виховання не є специфічною, характерною особливістю людського суспільства. Виховання є біологічним явищем, властивим всім живим організмам: як хребетним, так і безхребетним. Отже, за Ш. Летурно, людина, з'явившись на світ, наслідує вже встановлені, підготовлені форми виховання. Таким чином, в основі виховання лежить інстинкт боротьби за існування.

Американський історик педагогіки П. Монро піддавав критиці позицію Ш. Летурно. Він визначив відмінність психіки людини від зоопсихіки. Тому у кінці ХІХ ст. виник психологічний підхід згідно якого в основі виховання лежить наслідування дітьми дорослих. Таким чином, наслідування є механізмом, сутністю виховного процесу. Але за даними сучасної психології наслідування лише частково може пояснити сутність виникнення виховання.

У теперішній час у новітній українській історико-педагогічній науці освітяни люблять соціокультурний підхід до виникнення виховання (А. М. Бойко, О. А. Дубасенюк, І. Д. Зверева, Л. Г. Коваль, М. В. Левківський, О. В. Сухомлинська). Згідно цього підходу, виховання - це результат накопичення досвіду соціальної, виробничої, мистецької та професійної культури. А головним його завданням стає інтеріоризація цих надбань зростаючою особистістю з тим, щоб забезпечити оптимальну її соціалізацію в суспільстві [1].

Тому створення виховного простору є невідкладною складовою від навчального процесу, організаційної та науково-дослідницької діяльності. Викладачі в організації виховного процесу виходять із розуміння створити умови для включення студентів у різні фрагменти навчально-виховної діяльності з метою самореалізації їх творчого потенціалу. У виховній роботі, яка формує виховний простір існують, як багаторічні традиції, так цікаві новинки, що гармонійно доповнюють одна одну. Для суголосного моделювання виховного простору під час планування заходів на навчальний рік особливу увагу приділяють професійному спрямуванню. Просвітницький напрям

виховної роботи у вигляді екскурсій у музеї під час навчального процесу, залучення студентів до творчої роботи у студентському науково-дослідному гуртку тощо [2].

Література

1. Історія педагогіки / за ред. проф. М.В. Левківського, докт.пед.наук О.А. Дубасенюк. Житомир: Житомирський державний педагогічний університет, 1999. 336 с.
2. Корчан Н.О. Виховна робота на кафедрі анатомії людини як складова у формуванні виховного простору Української медичної стоматологічної академії. *«Методика навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі» (XXVII Каришинські читання): матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (травень 2020)*. Полтава: Астроя. С. 227-229.
3. Хоменко А.В. Парадигма виховання як базовий методологічний конструкт педагогічної науки. *Збірник наукових праць ПНПУ імені В.Г. Короленка. Педагогічні науки*. 2014. № 61-62. С. 58-66.